

ตอนจบ ปลวก

ต่อ อาควบก็แล้ว

นิพนธ์ ลักษณ์อนุดิศร
 วิศวกรควบคุม ระดับสามัญวิศวกรโยธา

ใตอนที่แล้วผมได้กล่าวถึงวิธีป้องกัน และกำจัดปลวกไม่ให้เข้ามาสร้างความเสียหายกับทรัพย์สินที่เรารัก โดยแบ่งตามช่วงของงานก่อสร้าง โดยแบ่งเป็นกรณีก่อน และระหว่างทำการปลูกสร้างอาคาร จนมาถึงช่วงที่เข้ามาอยู่อาศัยในบ้านแล้ว โดยวิธีการแรก คือการรักษาความเป็นพิษในดินรอบๆ บ้านเอาไว้ เพื่อไม่ให้ปลวกสามารถเข้ามาสร้างรังหรืออาศัยในบริเวณรอบๆ บ้านหรือแม้แต่บริเวณดินใต้พื้นชั้นล่างของบ้าน ตอนนี้จะมาถึงวิธีการต่อไป ดังนี้

2) **การใช้เหยื่อล่อ** เป็นวิธีการอีกวิธีการหนึ่งที่ทันสมัย และได้ผลดี เหมาะกับการกำจัดปลวกบ้าน (Coptotermes) หลังได้รับความเสียหายแล้ว ซึ่งได้รับความนิยมสูงเพราะค่อนข้างมีความแน่นอนที่จะสามารถกำจัดปลวกได้ทั้งหมด (กรณีถูกปลวกเข้าทำความเสียหายแล้ว) และมีความปลอดภัยต่อคน สัตว์เลี้ยงที่อาศัยอยู่ในบ้าน แต่มีข้อเสียคือมีค่าใช้จ่ายสูง และต้องใช้เวลาในการดำเนินการค่อนข้างนานกว่าจะเห็นผล กรณีที่ปลวกเข้าทำความเสียหายแล้วเจ้าของบ้านต้องใช้ชีวิตร่วมกับปลวกอยู่อีกเป็นเดือน (ประมาณ 2-3 เดือน) กว่าที่จะกำจัดได้ทั้งหมด ซึ่งไม่เหมือนการใช้สารเคมีฉีดพ่นซึ่งจะเห็นผลทันที

หลักการของวิธีนี้คือจะติดตั้งกล่องสถานีเพื่อใส่เหยื่อล่อปลวกไว้ใกล้ๆ จุดที่ปลวกอาศัยอยู่ จากนั้นจะทำกรวางเหยื่อล่อไว้ในกล่อง เพื่อให้ปลวกงานนำเหยื่อนี้ไปป้อนให้กับปลวกทั้งรัง เหยื่อล่อนี้จะมีฤทธิ์ทำให้ปลวกไม่สามารถลอกคราบได้ เป็นผลให้ปลวกงานตาย เมื่อปลวกงานตายไปปริมาณมากๆ ทำให้สัดส่วนประชากรของสังคมปลวกผิดเพี้ยนไป ส่งผลให้ความเป็นอยู่ภายในรังขาดสมดุล สุดท้ายปลวกทหาร ปลวกราชา นางพญาปลวกก็ไม่มีปลวกงานคอยหาอาหารให้จึงตายในที่สุด เหยื่อล่อนี้เป็นลักษณะเป็นผงผสมน้ำสะอาดพหุขนาดๆ ให้ปั้นได้ ปริมาณเหยื่อล่อนี้จะมีสัดส่วนในการผสม และปริมาณที่กำหนดให้เหมาะสมที่จะใช้กำจัดปลวกให้ตายยกรัง ซึ่งจะกำหนดโดยผู้ผลิตเหยื่อรายนั้นๆ จากนั้นก็นำเหยื่อไป

วางในสถานที่ติดตั้งไว้ แล้วคอยติดตามความคืบหน้าทุกๆ 10-15 วัน เพื่อดูว่าปลวกกินเหยื่อล่อไปอย่างไรบ้าง ถ้าหมดก็เติมเหยื่อเพิ่มจนกระทั่งปลวกกินเหยื่อไม่หมด แสดงว่าปริมาณประชากรปลวกเหลือน้อยแล้ว จนปลวกตายยกรัง

วิธีนี้ช่วยแก้ปัญหากรณีที่ปลวกเข้าโจมตีบ้านเรา แต่เราไม่สามารถฉีดพ่นยาเพื่อกำจัดได้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ได้ เนื่องจากรังของมันอยู่ใต้ดินหรือตามซอกที่เราคาดไม่ถึงหรือในบางกรณีที่เราไม่สามารถมองเห็นเส้นทางปลวกได้ทั่วทั้งหมด

สารเคมีในการป้องกันกำจัดปลวกทำลายไม้

1. สารเคมีในกลุ่ม Synthetic pyrethroid ไม่มี Cyno Group อยู่ในโครงสร้าง

1.1 Bifenthrin 240% (BiflexTC) ใช้ความเข้มข้น 0.05-0.1% ผสม 1 ลิตรต่อน้ำ 240-280 ลิตร

1.2 Bifenthrin 2.5% (Chemdrite TC) ใช้ความเข้มข้น 0.05-0.1% ผสม 2-4 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร (2.5%) ผสม 2.5-5 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร (2%)

1.3 Permethrin 38.4% ใช้ความเข้มข้น 0.5-1.0% ผสม 2.75-5.5 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร

2. สารเคมีในกลุ่ม Synthetic pyrethroid ที่มี Cyano Group อยู่ในโครงสร้าง

2.1 Alphacypermethrin ใช้ความเข้มข้น 0.1-0.2% ผสม 2.5-5.0 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร (4%)

2.2 Cypermethrin ใช้ความเข้มข้น 0.5-1.0% ผสม 2-4 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร (25%)

3. สารเคมีในกลุ่ม Organophosphate

3.1 Chlorpyrifos-ethyl ใช้ความเข้มข้น 0.5-2.0% (40%) ผสม 1.25-5 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร

4. สารเคมีในกลุ่มอื่นๆ

4.1 Imidachlorpid ใช้ความเข้มข้น 0.05-0.1% ผสม 250-500 CC ต่อน้ำ 100 ลิตร (20%)

4.2 Fipronil ใช้ความเข้มข้น 0.025-0.05% ผสม 1-2 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร (2.5%)

ปัจจุบันน้ำยากำจัด และป้องกันปลวกมีมากมายให้เลือกใช้ โดยที่นิยมใช้ในตลาดมีอยู่ 2 กลุ่ม คือ Fipronil และ Bifenthrin ซึ่งน้ำยาที่มีประสิทธิภาพดี และปลอดภัยที่สุดในปัจจุบันคือ กลุ่มน้ำยา Fipronil เนื่องจากน้ำยา Fipronil ออกฤทธิ์กำจัดปลวก โดยมีฤทธิ์ต่อเนื่องเมื่อปลวกตัวที่ถูกน้ำยาไปแตะตัวอื่นๆ ก็จะทำให้ตัวอื่นตายไปด้วย โดยน้ำยา Fipronil จะไม่มีสีไม่มีกลิ่น ทำให้ปลวกไม่รู้ตัวว่าอยู่ในบริเวณที่น้ำยาออกฤทธิ์หรือไม่ เมื่อปลวกเดินผ่านบริเวณที่น้ำยาออกฤทธิ์ แล้วไปแตะปลวกตัวอื่นๆ ในรังจะทำให้ปลวกตายยกรังในที่สุด ซึ่งต่างจากน้ำยา Bifenthrin จะมีกลิ่นที่ปลวกไม่ชอบ ทำให้ปลวกไม่กล้าเข้ามาในบริเวณที่น้ำยาออกฤทธิ์ Bifenthrin มีหน้าที่ขับไล่ปลวกเสียมากกว่ากำจัดปลวกซึ่งต่างจาก Fipronil

ในบ้านเราปลวกที่มักเข้ามาทำลายบ้านคือ ชนิด *Coptotermes* เป็นปลวกใต้ดิน (Subterranean termites) แสดงว่าเจ้าปลวกสร้างรังบริเวณใต้ดินก่อน แล้วจึงเดินทางเข้ามาทำความเสียหายกับตัวบ้าน ประเทศเราเป็นเขตร้อนชื้น ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของเจ้าปลวกพวกนี้เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงมีความเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะถูกพวกมันโจมตี

สำหรับความเชื่อที่ว่าซื้อบ้านราคาแพงแล้วจะไม่พบปัญหาเกี่ยวกับปลวก ขอเรียนตามตรงว่าจากประสบการณ์การทำงานของผม พบว่าปลวกมันไม่เลือกหรือคิดว่าจะเข้าทำความเสียหายแต่เฉพาะบ้านราคาไม่แพง ถ้าบริเวณไหนมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมมันไปหมดแหละครับ เพียงแต่ว่าบ้านราคาแพงอาจมีการคำนึงถึงการออกแบบบ้านเพื่อป้องกันปลวกตามที่แนะนำไปไว้ข้างต้น และบ้านราคาแพงมักจะมีระบบในการดูแลป้องกันเอาไว้อย่างดีไม่ว่าจะเป็นการฉีดพ่นน้ำยาโดยการอัดน้ำยาลงในระบบท่อ HDPE ใต้พื้นชั้นล่าง และการเลือกใช้น้ำยาที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดหรือยับยั้งจากประสบการณ์พบว่า มักจะเป็นความประมาทเลินเล่อของผู้อยู่อาศัยเสียมากกว่าที่มักจะไม่เรียกเจ้าหน้าที่บริษัทกำจัดปลวก

เข้ามาให้บริการตามวัน และเวลาตามที่กำหนดเอาไว้

ผมมักจะได้ยินเจ้าของบ้านมาบ่นเสมอว่า “ซื้อบ้านราคาแพงทำไมยังมีปลวกขึ้น?” คืออยากจะบอกว่าเจ้าปลวกมันไม่ได้เลือกขึ้นเฉพาะบ้านราคาถูกๆ นะครับ บ้านแพงๆ มันก็ขึ้นได้ ถ้ามีภาวะเหมาะสมกับการอยู่อาศัยของมัน “อ้าว! แล้วบ้านแพงๆ เขาไม่มีวิธีป้องกันปลวกได้ 100% เหรอ?” ต้องยอมรับครับว่าบ้านราคาแพง ก็มีวิธีการป้องกันที่ดีกว่าบ้านราคาถูก แต่ปัจจุบันยังไม่มียี่ห้อไหนป้องกันได้ 100% ฉะนั้นบริษัทที่รับกำจัดปลวกมืออาชีพทั้งหลายในบ้านเราก็ไม่มีบริษัทไหนที่กล้ารับประกันว่าจะไม่มีปลวกมาขึ้นบ้านท่านได้อีก เพียงแต่อาจมีการตลาดมาช่วยให้เรามั่นใจในการใช้บริการมากขึ้นเช่น การรับประกันด้วยการเข้ามากำจัดให้ฟรีหรือการจ่ายค่าชดเชยให้หากเกิดเหตุขึ้น เท่านั้น

เราในฐานะเจ้าของบ้าน คงต้องนัดบริษัทกำจัดปลวกเข้ามาให้บริการตามที่คู่มือกำหนดเอาไว้ และไม่สร้างบรรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำรังของปลวก นั่นคือการปล่อยให้มีความชื้นสะสมเกิดขึ้นหรือพื้นที่บริเวณนั้นค่อนข้างสงบ นั่นละครับบริเวณที่ปลวกชอบ เจ้าปลวกมักจะเข้ามาในบ้านจากท่อร้อยสายงานระบบไฟฟ้า กรณีที่เป็นระบบไฟฟ้าใต้ดิน ฉะนั้นเราต้องทำการปิดรูบริเวณห้องไฟฟ้าไม่สามารถให้แมลงเดินไต่จากท่อเข้ามาในบ้านได้ บริเวณที่ปลวกจะโจมตีก่อนเป็นแห่งแรกนั่นก็คือ ห้องเก็บของ วงกบประตูหลังบ้าน แม้ว่าจะปฏิบัติตามกำหนดของบริษัทกำจัดปลวกเอาไว้เรียบร้อยแล้ว ก็ยังมีความเสี่ยงจากการถูกปลวกโจมตีอยู่ดี สังเกตได้ว่าไม่มีการรับประกันจากบริษัทกำจัดปลวกว่าจะสามารถป้องกันปลวกได้ 100% ฉะนั้น เราในฐานะเจ้าของบ้านจะต้องหมั่นตรวจสอบดูแลบ้านของเรา หากพบปลวกในบ้านจะต้องรีบกำจัดก่อนที่จะลุกลามไปยังที่ต่างๆ ของบ้าน

อ้างอิงข้อมูลจาก ดร.จากรุณี วงศ์ข้าหลวง,ดร.ยุพาพร สรณวัตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจและผลิตผลป่าไม้ กรมป่าไม้

หากคุณมีคำถาม ปัญหา อยากเข้ามาร่วมแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องงานก่อสร้าง หรือมีข้อเสนอแนะ ดิฉันยินดีรับฟังผ่านทางอีเมล kobdeksangban@yahoo.co.th ครับ

